

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 17. Canonistæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66268](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66268)

lum ejus est, & suavi quadam necessitate nos inducit, ut conservemus vitam, & vires reficiamus. Imitemur SS. Basilium & Augustinum, qui cogitationum solidæ subtilitati amœnas expressiones, ac delicatos dicendi modos sociant; qui non quæstiones frivolas & pueriles, sed oppositiones ab hæreticis suorum temporum re ipsa factas nobis proponunt; qui non dubiis & opinionibus, sed veritatibus certis nos pascunt; qui doctrinæ in materiis etiam abstractissimis unctiorem conjungunt. En viæ duces, quos sequatur Theologus!

XVII.
Canonistæ.

Canonistæ sæculi XIII eandem cum Theologis methodum, eundem stylum tenere: minus tamen traditionem doctrinæ pro fundamento conservarunt, disciplinam non esse tam immutabilem, quam fidem, ut verum est, persuasum sibi habentes. Dissertatione priore detexi radices hujus mutationis, auctoritatem nempe falsarum Decretalium, omnium-

omniumque Gratiani collectionum;
& opinionem, quod Summus Pon-
tifex sit, supra Canones, ac potestas
ejus nullis cancellis circumscripta sit.

Ex eo tempore magis magisque a
regulis antiquitatis discessum est,
quarum ne cognitio quidem quære-
batur: Canonici jurisprudentia fa-
cta est arbitraria, &, quod consequi-
tur, incerta per nimiam constitutio-
num novarum prioribus vim dero-
gantium multitudinem, ac denique
per solutiones ab illis legibus, quas
antiquare in religionem vertebatur.

Doctores Decretum Gratiani ac De-
cretales Gregorii IX in scholis ex-
plicare soliti, earum interpretationes
seu Glossas fecerunt, quarum cele-
britas quidem, non item utilitas ma-
gna est nisi forsan ex eo, quod ca-
pita & locos inter se convenientes
fatis bene indicent. At hi interpre-
tes difficilia antiquorum Canonum
verba non exponunt, nec ipsimet in-
telligebant; & constitutionum cau-
sas occasionesque historicas vix un-
quam referunt. Illud, quod vocant

E 5 earum

*Gloss. in c. 1.
de Sum. Tr.*

earum casum ponere, nihil est aliud, quam in margine propria loci nominati verba scribere. Quandoque eruditionis suæ ostentandæ gratia etymologias afferunt, verum sæpe ridiculas, qualis illa est vocis *Diabolus* in principio Decretalium. Præcipuus illorum labor est e loci verbis complexiones & consequentias ducere alii materiæ applicandas, plerumque ad stabiliendam callidam litium artem.

I. Confid. c. 9.

^{10.}
*Hist. lib.
LXIX.
S. 45.*

Hic enim spiritus erat, qui tum regnabat. Vide querimonias S. Bernardi de causarum patronis in Curia Romana, & ex hac de aliis tribunalibus judica! Videmagni Concilii Lateranensis, ac præsertim primi Concilii Lugdunensis Canones: & intelliges, quo usque tunc processerit subtilitas advocatorum, ut cunctas eluderent leges, earumque speciem iniquitati obtenderent: hoc est, quod spiritum subdolarum litigandi artium voco. Porro advocati & procuratores forenses, in quibus

bus ille spiritus dominabatur, erant Clerici: hi soli tunc Canonici & Civilis Juris prudentiæ, velut etiam arti medicæ, aliisque facultatibus operam dabant. Monachis quidem, non autem Clericis a religiosa lege liberis sive sæcularibus vetitum erat, ne illas publice profiterentur. Si sola vanitas, & aliis antecellendi studium philosophis, theologisque tot malas subtilitates suggessit, ut nullum disputandi finem facerent, & nunquam victas manus darent: quanto fortius aviditas lucri advocatos eo stimulabat! & quid dicam de tali Clero? Spiritus Evangelii merus est candor, mera sinceritas, charitas & agendi ratio ab omni cupiditate aliena. Multum aberat, ut harum virtutum tam expertes Clerici alios eas docerent.

Episcopi alique Superiores bonum commune unice spectantes, & in iisdem scholis eruditi his malis mederi non satis sciebant; ut videmus in eorum constitutionibus, quæ
maxi-

maxima ex parte ad ordinanda singula faciendorum capita, & ad levanda incommoda pecularia tendunt, sed radicem mali non tollunt. Debebat ædificium a fundamentis redintegrari, & novus institui Clerus, e litteratorum optimis quibusque, ut olim, electus, per longa experimenta examinatus, & ad sacrum ministerium ex sola meritorum consideratione evehctus. Vide illa, quæ hac de re dixi Dissertatione secunda. Absque his providis cautionibus sapientissimæ leges in contemptum veniunt, &, quod consequens est, nullum pariunt emolumentum. Sed ad formandum talem Clerum oportuisset Episcopos nec privatis suis servire commodis, nec suis propinquis ad sacras dignitates promovendis studere, & Principum eas filiis suis in familiarum levamen cupientium conatibus fortiter obsistere. Saltem disciplinam veterem cognoscere convenisset: sed libri eam continentés non legebantur amplius.

§. 6.

Ergo